

Aloituspalaveri

Päivitetty 6.11.2023

Flat rate 1,5 %, investoinnit

Maksatus

Euroopan unionin
osarahoittama

Tuen maksamisen hakeminen

- Tuen saaja hakee tuen maksamista sähköisesti EURA 2021 –järjestelmässä. Hakemuksen laatimisessa on noudatettava EURA 2021 -järjestelmässä olevia ohjeita.
- Maksatushakemus laaditaan hankepäätyksen ehtojen ja hankkeessa sovellettavien kustannusmallien mukaisesti sekä liitetään mukaan tarvittavat liitteet.
- Välimaksatuksista voidaan sopia tarvittaessa erikseen (esim. aloituspalaverissa). Viimeinen maksatushakemus on jätettävä viranomaiskäsittelyyn 4 kk:n kuluessa hankkeen päättymisestä.
- Ryhmähankkeissa kukin osatoteuttaja laatii oman maksatushakemuksensa EURA2021 –järjestelmässä osahankkeessaan sovellettavien kustannusmallien mukaisesti.
- Pää toteuttaja jättää kaikkien osatoteuttajien maksatushakemukset viranomaiskäsittelyyn.
- Erilliset maksatuspäätökset tuen maksamisesta -> maksu suoraan kullekin tuen saajalle.

Kustannusten tukikelpoisuus

Valtioneuvoston asetus Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta 3 §:

Hankkeesta aiheutuvat, sen toteuttamiseksi tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset ovat tukikelpoisia, jos ne ovat:

- 1) Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman mukaisia;
- 2) hanketta koskevan tukipäätöksen mukaisia;
- 3) aiheutuneet sen jälkeen, kun tukihakemus on tullut vireille (ei sovelleta %-määräisinä korvattaviin ennen tukihakemuksen vireille tuloa aiheutuneisiin investointihankkeen esivalmistelun kustannuksiin);
- 4) aiheutuneet hanketta koskevan tukipäätöksen mukaisena hankkeen toteuttamisaikana (poikkeus hankkeen tilintarkastuksesta hankkeen toteuttamisajan jälkeen aiheutuvat kustannukset ovat tukikelpoisia, jos tukipäätöksessä on edellytetty tilintarkastusta).

Kustannusten tukikelpoisuus

Jos kustannukset korvataan 2 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuihin tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen, kustannusten tukikelpoisuuden edellytyksenä on lisäksi, että ne ovat

- tuen maksamista koskevan hakemuksen jättämiseen mennessä tuen saajan tosiasiallisesti maksamia,
- osoitettavissa hankekohtaisesti pidetyn kirjanpidon tositteilla ja
- tuen maksamista koskevassa hakemuksessa ilmoitetut kustannukset vastaavat tuen saajan hallussa olevaa kirjanpitoaineistoa ja tositteita.

Maksatushakemuksessa ilmoitettavat tiedot

Tuen saaja saa hakea maksuun ainoastaan hankepääätöksessä hyväksytyjen kustannusmallien ja kustannuslajien mukaisia kustannuksia.

Hanke, jossa osa tuesta on myönnetty tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen:

- Maksatushakemukseen on liitettävä erittelyt näistä kustannuksista.
- Kustannuksista on esitettävä hankekirjanpidon ote ja viranomaisen pyytäessä myös tosite.
- Tuen kohteena oleva tuote, palvelu tai muu suoritus on oltava maksettu ja tuen saajalle toimitettu ennen kuin kustannusten maksamista voi hakea. Useammassa erässä maksettavien hankintojen osalta maksettuja kustannuksia voi hakea maksuun, kun laskun perusteena oleva osa tuotteesta, palvelusta tai muusta suoritteesta on toimitettu hankintasopimuksen mukaisesti.

Prosenttimääräisinä korvattavia kustannuksia ei yksilöidä maksatushakemuksessa. Tuen saajan ei tarvitse esittää niitä koskevia kirjanpidon otteita eikä tositteita.

Maksatushakemuksessa ilmoitettavat tiedot

Jos hyväksytyn kustannusarvion mukainen kustannuslajikohtainen euromäärä ylittyy, tuen saajan on ilmoitettava maksatushakemuksessa kustannuslajin ylitys ja esitettävä perustelut ylitykselle. Kustannuslajin ylitys voidaan hyväksyä ilman muutoshakemusta, jos se on vähäinen eikä hankkeen kokonaiskustannusarvio ylitä.

Tulot: Tuen saajan on ilmoitettava tuen maksamista koskevassa hakemuksessa hankkeen toteuttamisaikana tuottamat ja viimeistään viimeisen tuen maksamista koskevan hakemuksen jättämiseen mennessä saadut tulot.

Hankkeen tuloja ovat mm:

- hankkeelle myönnetyllä tuella hankittujen tai hankkeessa syntyvien ja markkinoille siirtyvien tuotteiden ja palvelujen myynnistä saatavat tulot;
- hankkeeseen myönnetyllä tuella hankitun koneen tai laitteen käyttöajan luovutuksesta ulkopuoliselle taholle saadut käyttökorvaukset;
- hankkeen toimitiloista saadut käyttökorvaukset ja vuokratulot.

Maksatushakemuksessa ilmoitettavat tiedot

Rahoitus: Tuen saajan on ilmoitettava maksukaudella toteutunut ulkopuolinen kunta-, muu julkinen ja yksityinen rahoitusosuus. Myös hyväksytyssä hankesuunnitelmassa mainitsemattomat tulo- ja rahoituslähteet on ilmoitettava.

- Ulkopuoliset rahoituserät on suoritettava maksuna tuen saajan tilille ja ne raportoidaan maksatushakemuksessa kokonaisuudessaan, kun ne on maksettu tuensaajalle.
- Tuen saajan omarahoitusta ei ilmoiteta. EURA2021 laskee omarahoitusosuuden.
- Tulot vähentävät hankkeen tukikelpoisia kustannuksia.
- Hankkeen rahoitussuunnitelmaan nähden suurempana toteutunut ulkopuolinen rahoitus vähentää maksettavan tuen määrää viimeisessä maksuerässä.

Maksatushakemuksessa ilmoitettavat tiedot

- Jokaisen maksatushakemuksen yhteydessä toimitetaan selvitys hankkeen etenemisestä hankkeen seurantaan varten (seurantaraportti).
- Tuen viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on hyväksyttävän loppuraportin toimittaminen viimeisen maksatushakemuksen yhteydessä.

Flat rate 1,5 %, investoinnit - kustannusmalli

”Välittömät kustannukset”

- Tukikelpoisuusasetuksen 10 §:ssä **tyhjentävästi** luetellut välittömät kustannukset
- Flat rate -osuuden laskentapohja

Flat rate -osuus 1,5 %

- Tukikelpoiset ”välittömät kustannukset” x 1,5 %
- EURA 2021 -järjestelmä laskee automaattisesti
- **Kaikki muut** hankkeen kustannukset, paitsi ”välittömät kustannukset”
- **Ei-tyhjentävä** luettelo tukikelpoisuusasetuksessa
- Tuensaajan ei tarvitse yksilöidä flat rate –osuudella korvattavia kustannuksia eikä esittää niitä koskevia kirjanpidon otteita tai tositteita varmennuksissa eikä tarkastuksissa.

Flat rate 1,5 %, investoinnit - kustannusmalli

Hankkeen välittöminä kustannuksina voidaan korvata (tyhjentävä luettelo):

- 1) hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvien **koneiden ja laitteiden** hankinta-, leasing-, vuokra- ja asennuskustannukset sekä koneiden ja laitteiden käyttöönottokoulutuksista aiheutuvat kustannukset;
- 2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat **aineelliset ja aineettomat investoinnit**;
- 3) hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat **materiaalit ja tarvikkeet**;
- 4) hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvat **ostopalvelut**;
- 5) hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen kuuluvien **rakennusten sekä maa- ja vesialueiden** hankinta- ja vuokrakustannukset;
- 6) hankkeen **tiedotuksesta ja viestinnästä** aiheutuvat kustannukset; ja
- 7) välittävän toimitelimen tukipäätöksessä edellyttämästä hankkeen **tilintarkastuksesta** aiheutuvat kustannukset.

Hankkeen muut kuin 2 momentissa tarkoitetut kustannukset korvataan prosenttimääräisinä.

Kustannuksiin, jotka voidaan korvata prosenttimääräisinä, sisältyvät ainakin (ei-tyhjentävä luettelo):

- 1) ennen tukihakemuksen vireille tuloa aiheutuneet hankkeen esivalmistelun kustannukset, viranomaismaksut, ympäristö- ja ilmastovaikutusten arvioinnin kustannukset ja muut vastaavat kustannukset;
- 2) hankkeen hallinnointia varten varatuista toimitiloista, koneista, laitteista ja kalustosta aiheutuvat kustannukset;
- 3) kirjanpito-, yleishallinto- ja toimistokustannukset;
- 4) hankkeen ohjausryhmän kustannukset.

Flat rate 1,5 %, Investoinnit - kustannusmalli

Välittömät kustannukset

- Yksilöitävä maksatushakemuksessa/kustannuserittelyssä ja todennettava kirjanpidon otteilla ja tarvittaessa erikseen pyydettyä tositteilla.
- Tuen saajan tosiasiallisesti maksamia maksatushakemuksen jättämiseen mennessä.
- Välittömien kustannusten tulee kohdistua suoraan hankkeeseen, eikä niihin voi sisältyä vain osaksi hankkeeseen kohdistuvia, jyvitettyjä tai laskennallisia kuluja.
- **Maksatushakemukseen liitetään:**
 - hankkeen pääkirjaote
 - kustannuserittely
 - hankinta-asiakirjat (tarjouspyyntö, avaus-, vertailu- ja päätöspöytäkirjat, hankintasopimus, voittanut tarjous) kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta
 - kopiot hankkeen tuella painetuista julkaisuista sekä viestintä-, markkinointi- ja tiedotusmateriaaleista tai linkki sähköiseen materiaaliin

Hankintamenettelyt

Hankkeet, joissa ostopalveluihin sisältyvien hankintojen kustannukset korvataan tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen:

- Hankintojen on oltava hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisia.
- Tuen saajan on kaikissa hankinnoissa huolehdittava hankintalain 3 §:n periaatteiden mukaisesti siitä, että hankintamenettelyyn osallistuvia ja muita toimittajia kohdellaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi.
- Tuen saajan on toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen hankintoja tehdessään.

Hankintamenettelyt

- Hankinnasta aiheutuvat kustannukset ovat tukikelpoisia, jos hankintamenettelyssä on noudatettu julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016).
- Jos hankintaan ei sovelleta hankintalakia, tällöin tuen saaja vastaa siitä, että hankinnasta aiheutuvat kustannukset ovat kohtuullisia.
- Tuen saajan on rahoittavan viranomaisen vaatiessa osoitettava hankinnasta aiheutuneiden kustannusten kohtuullisuus.

Hankintamenettelyt

Kustannusten kohtuullisuuden osoittaminen

- 10.000 euron suuruudessa ja sitä suuremmassa kansallisen kynnyksarvon alittavassa hankinnassa on tarkoituksenmukaisella tavalla pyydettävä riittävä määrä tarjouksia.
- Vähintään 3.000 euron suuruudessa, mutta alle 10.000 euron suuruudessa hankinnassa tuensaajan on selvitettävä dokumentoidusti tavanomainen hintataso.
- Alle 3.000 euron hankinnoissakin tuen saaja vastaa siitä, että hankinnasta aiheutuvat kustannukset ovat kohtuullisia (osoittamiselle ei ole määrämuotoista tapaa). Tuen saajan on säilytettävä asianmukaisesti myös näistä hankinnoista aiheutuvien kustannusten kohtuullisuuden osoittamiseen liittyvä aineisto.

Hankintamenettelyt

- Tuen saajan on pyynnöstä toimitettava hankinta-asiakirjat viranomaiselle sekä esitettävä ne tarkastusten yhteydessä.
- Hankintaa ei saa pilkkoa eriin tai laskea sen arvoa poikkeuksellisin menetelmin taikka yhdistellä keinotekoisesti hankintoja koskevien säännösten soveltamisen välttämiseksi.
- Sellaisten hankintojen kustannukset, jotka on tehty tuen saajalta, tämän vastuuasemassa olevan henkilön perheenjäseneltä, tuen saajan tai tämän vastuuasemassa olevan henkilön perheenjäsenen määräysvallassa olevalta yritykseltä tai tuen saajan johtavassa asemassa olevalta henkilöltä, eivät ole tukikelpoisia, jollei hankinnasta ole pyydetty riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tahoilta.

Hankintamenettelyt

Maksatushakemuksen liitetään:

- Hankintalain kynnysarvot ylittävät hankinnat:
 - Hankintailmoitus, tarjouspyyntö, avauspöytäkirja, vertailupöytäkirja, hankintapöytäkirja tai päätös, hankintasopimus ja voittanut tarjous.
- 10.000 euron suuruiset ja sitä suuremmat kansallisen kynnysarvon alittavat hankinnat:
 - Pyydetään tarvittaessa.
- Vähintään 3.000 euron suuruiset, mutta alle 10.000 euron suuruiset hankinnat:
 - Pyydetään tarvittaessa.
- Alle 3.000 euron hankinnat:
 - Pyydetään tarvittaessa.

Tuen maksaminen

- Tuki voidaan maksaa vain, mikäli tuen myöntämisen perusteena olleet edellytykset ovat tuen maksamisvaiheessa edelleen voimassa. Lisäksi tuen käytölle ja tuen maksamisen hakemiselle asetettujen ehtojen on täyttyvä.
- Tukea ei makseta, jos vaadittua seurantaraporttia, loppuraporttia, rahoittavan viranomaisen edellyttämiä liitteitä tai muita lisäselvityksiä ei ole toimitettu.
- Jos tuen saaja ei noudata hankepäättöksen mukaisia tiedotusta ja viestintää koskevia velvollisuuksiaan, toimivaltainen viranomainen määrää tuen maksamista koskevassa päätöksessä velvollisuuksien rikkomiseen suhteutetun vähennyksen hankkeelle maksettavasta tuesta.
- Tuen maksamisen esteet (rahoituslaki 30 §): Tukea ei makseta, jos:
 - 1) tuen saaja ei ole todentanut sellaisen hankkeen tuloksia, tuotoksia tai toimenpiteitä, johon on myönnetty tukea toiminnan tulosten tai tuotosten saavuttamista tai määrättyjen toimenpiteiden toteuttamista koskevana kertakorvauksena taikka muulla tulokseen tai tuotokseen perustuvalla kustannusmallilla tai rahoitusmuodolla;
 - 2) tuen saaja ei ole esittänyt tuen maksamista varten tarvittavaa hyväksyttävää selvitystä maksamista koskevassa hakemuksessa eikä toimivaltaisen viranomaisen täydennyspyynnössään asettamassa kohtuullisessa määrääjassa.

Pykälässä säädettyä sovelletaan sen tukiosuuden maksamiseen, johon esteet kohdistuvat.

Omaisuuuden käyttöaika

Tuen saajan on käytettävä investointeihin myönnetyn tuen kohteena olevaa omaisuutta hyväksytyn hankesuunnitelman mukaisessa käyttötarkoituksessa vähintään viiden vuoden ajan hankkeen viimeisen maksamista koskevan päätöksen hyväksymispäivästä.

Hankkeen aineiston säilytys (1/2)

- Tuen saaja on velvollinen säilyttämään hankkeeseen liittyvän kirjanpitoaineiston ja muun hankkeen tuottaman aineiston siten, että tuen käytön valvonta on mahdollista.
- Hankkeen kirjanpitoaineiston säilyttämisessä sovelletaan kirjanpitolain (1336/1997) 2 luvun 9 ja 10 §.
- Tuen saajan on säilytettävä kirjanpitoaineisto sekä muu hankkeen tuottama aineisto vähintään viiden vuoden ajan laskettuna sen vuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta, jona hankkeen viimeinen maksuerä on maksettu tuen saajalle, jollei kansallisessa lainsäädännössä taikka vähämerkityksistä tai valtiontukea koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetä pidempää säilytysaikaa.
- Rahoittava viranomainen voi jatkaa hankkeen aineiston säilytysaikaa tuen saajalle annettavalla kirjallisella ilmoituksella.

Hankkeen valvonta ja tarkastus (1/2)

- EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman hallintoviranomaisella, välittävällä toimielimellä ja tarkastusviranomaisella sekä Euroopan komissiolla ja tilintarkastustuomioistuimella on oikeus suorittaa EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman varojen käyttöön liittyviä tuen saajaan kohdistuvia tarkastuksia.
- Välittävällä toimielimellä on oikeus suorittaa tuen saajaan kohdistuvia paikan päällä tehtäviä varmennuksia, joilla tarkistetaan tuen kohteena olevien tuotteiden ja palveluiden toimittaminen ja että hanke on sovellettavan lainsäädännön, ohjelman ja hankkeelle asetettujen tukiedellytysten mukainen.
- Siltä osin kuin hankkeen kustannukset korvataan yksinkertaistetuilla kustannusmalleilla (yksikkökustannukset, kertakorvaus, prosenttimääräinen korvaus), toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus tarkastaa myös, että sovellettavan lainsäädännön ja tämän päätöksen mukaiset tuen maksamisen edellytykset ovat täyttyneet.

Hankkeen valvonta ja tarkastus (2/2)

- Siltä osin kuin hankkeen kustannukset korvataan tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen, toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus tarkastaa myös, että kustannukset on tosiasiallisesti maksettu ja että tuen saaja pitää näistä kustannuksista erillistä (kirjanpitolain tai valtion talousarviosta annetun lain mukaista) hankekirjanpitoa.
- Tuen saajan on korvauksetta annettava tuen käyttöä koskevaa tarkastusta tekevälle taholle kaikki tarkastuksen kannalta tarpeelliset tiedot, selvitykset, asiakirjat, pääsy tietojärjestelmiin, tallenteet ja muu aineisto sekä muutoinkin avustettava tarkastuksessa.

